

Livmoderhalskræft og kondylomer

Livmoderhalskræft er en alvorlig sygdom. I Danmark får ca. 370 kvinder hvert år konstateret livmoderhalskræft. Halvdelen af kvinderne er under 45 år. Omkring 100 kvinder dør hvert år af sygdommen. Flere tusinde kvinder bliver hvert år behandlet for forstadier til livmoderhalskræft med blandt andet en keglesnits-operation.

Livmoderhalskræft er fortrinsvis forårsaget af HPV (Humant PapillomaVirus) og smitter ved seksuel kontakt.

Man kan beskytte sig mod livmoderhalskræft og kønsvorter ved at blive vaccineret. HPV-vaccination mindsker risikoen for at få livmoderhalskræft.

Vaccinationen er en del af børnevaccinationsprogrammet og anbefales til piger i 12-årsalderen.

Vaccine: HPV-vaccination med Gardasil® beskytter mod:

- De to mest almindelige typer HPV (HPV-typerne 16 og 18), som er årsag til 70% af alle tilfælde af livmoderhalskræft. Kvinder, der er fyldt 23 år, bliver indkaldt til regelmæssig screening for livmoderhalskræft, også selv om de er vaccineret mod livmoderhalskræft. Det skyldes, at vaccinen ikke beskytter mod alle tilfælde af livmoderhalskræft.
- Forstadier til livmoderhalskræft og kønsvorter (kondylomer). Kønsvorter er en af de mest udbredte seksuelt overførte sygdomme i Danmark.

Vaccinationen virker også efter at man har haft seksuel debut. Det er derfor ikke for sent at blive vaccineret, hvis man allerede er seksuelt aktiv, fordi man ikke nødvendigvis er blevet smittet med HPV endnu. Vaccinen beskytter mod HPV-typerne 16 og 18. Hvis man er smittet med den ene type HPV, vil man stadig blive beskyttet mod den anden.

Hvis vaccination påbegyndes hos unge, som er fyldt 14 år anbefales tre injektioner på dag 0, efter 2 måneder og efter 6 måneder. Minimumsintervallet mellem 1. og 2. vaccination er en måned og mellem 2. og 3. vaccination tre måneder i et tre-dosis program. Alle tre doser tilstræbes givet inden for et år.

Piger i alderen 12 til 18 år er dækket af tilbuddet om gratis vaccination. Den 1. januar 2014 indførtes et midlertidigt tilbud om gratis HPV-vaccination til kvinder fra fødselsårgangene 1993-1997. Tilbuddet er gældende indtil udgangen af 2015.

Unge kvinder helt op til 18 år eller ældre kan også have gavn af vaccination. Da ældre kvinder ofte har et lavere immunforsvar, vil en sovende HPV infektion kunne bryde op og kvinden vil have risiko for at udvikle livmoderhalskræft.

Der er også set data på at HPV forårsager analkræft, peniskræft og at HPV er tilstede ved hovedhalskræft. I flere lande vaccineres drenge og mænd mod HPV i vaccinationsprogrammet. Herhjemme skal drenge og mænd stadig selv betale for denne vaccine.

HPV-vaccinen kan give bivirkninger lige som alt andet medicin og alle andre vacciner. Alle indberetninger om formodede bivirkninger ved HPV-vaccinen bliver overvåget tæt i Sundhedsstyrelsen.